

БИЛ ПРОНЗИНИ ДОКАЗАТЕЛСТВО ЗА ВИНА

Превод от английски: Александър Хрусанов, 1991

chitanka.info

От тридесет и две години съм в градската полиция и през това време съм разследвал и съм чувал за някои от най-странните, най-дръзките престъпления, които можете да си представите — за които се знае и не се знае. Но за мен убийството на адвокатата Адам Чилингам е най-завързаният случай в моята практика, ако не и в анализите на престъпността изобщо.

Мислите, че преувеличавам? Тогава слушайте как беше.

Двамата с колегата Джек Шерард бяхме в стаята на детективите една сутрин миналото лято, когато се обади онзи мъж, Чарлс Хърн. Каза, че бил помощникът на Адам Чилингам и че току-що са застреляли работодателя му; съобщи също, че е заключил убицеца в стаята на адвокатата.

В този момент случаят изглеждаше напълно обичаен. Двамата с Шерард отидохме с колата до „Дос билдинг“, небостъргач в новия търговски квартал в южната част на града, и се изкачихме с асансьора до бюрото на Чилингам на шестнадесетия етаж. Хърн и една жена на име Кларис Тауър, която ни каза, че била секретарка на убития, чакаха в преддверието с двама униформени полицаи, дошли преди няколко минути.

Според Хърн някакъв мъж на име Джордж Дилън си определил среща с Чилингам за 10:30 ч., явил се точно навреме и адвокатът го въвел в стаята си в този точно час. В 10:40 ч. на Хърн му се сторило, че чул приглушен гърмеж вътре в стаята, но не бил сигурен, защото стените ѝ били отчасти звукоизолирани.

Хърн станал от бюрото си в преддверието, почукал на вратата, но не получил отговор; тогава се опитал да отвори, но установил, че вратата е заключена отвътре. Мис Тауър потвърди всичко това, макар да каза, че не била чула никакъв звук; нейното бюро беше поотдалечено от вратата на стаята, отколкото бюрото на Хърн.

Няколко минути по-късно вратата се отворила, Джордж Дилън се показал и спокойно съобщил, че Чилингам бил убит. След съобщението той не се опитал да напусне стаята, а седнал на един стол близо до бюрото и запалил цигара. Хърн се уверил, че работодателят му е мъртъв, излязъл бързо, но съобразил да заключи вратата отвън, като просто преместил ключа от вътрешната във външната страна на ключалката — по този начин затворил Дилън в стаята на адвокатата заедно с трупа. След което Хърн се обадил в полицейското управление.

И така двамата с Шерард извадихме pistolетите си, отключихме вратата и нахлухме в стаята на адвоката. Този Джордж Дилън си седеше доста спокойно на стола срещу бюрото, двете му ръце бяха повдигнати, виждаха се добре. Изглежда ни облекчено и изрази задоволство, че полицията е дошла толкова бързо.

Приближих се и погледнах трупа, който беше проснат на пода зад бюрото; на стената точно зад него имаше отворен прозорец, стигащ до пода, през който нахлуваше топъл летен ветреца. Чилингам беше застрелян с един куршум в дясната страна на врата — ако се съди по размера на раната, куршумът беше малокалибрен; не беше излязъл от другата страна и липсваха следи от изгаряне.

Изправих се, огледах стаята и видях, че единствената врата е тази, през която току-що бяхме влезли. Под прозореца нямаше балкон или парапет, а една истинска пропаст с височина шестнадесет етажа до подобна на парк, добре подредена поляна, която се простираше на неколкостотин метра. Най-близката сграда отстоеше на около сто метра, под доста голям ъгъл вдясно. Покривът ѝ беше почти на една височина с кантората на Чилингам, тъй като беше по-ниска от „Дос билдинг“; не се виждаше много от покрива ѝ, освен ако човек се наведеше навън и се поизвиеше.

Тогава двамата с Шерард се заехме да разпитваме Джордж Дилън и той заяви, че не е убил Чилингам. Каза, че адвокатът стоял до отворения прозорец, бил се навел леко навън, после внезапно извикал и паднал с куршума във врата. Дилън ни уведоми, че погледнал през прозореца, не видял нищо, уверил се, че Чилингам е мъртъв, после отключил вратата и повикал Хърн и мис Тауър.

Когато най-после следователят и лабораторните специалисти дойдоха и лекарят направи предварителния оглед, аз го попитах за раната. Той потвърди предположенията ми — малокалибрен куршум, вероятно 5,6 или 6,00 мм. Разбира се, не можеше да каже със сигурност, преди да извади куршума при аутопсията.

Поговорих с Шерард и двамата се съгласихме, че е твърде невероятно някой да е стрелял по Чилингам от покрива на най-близката сграда с оръжие калибър 5,6 или 6,00 мм. Нямаше откъде другаде да дойде изстрелът — освен от самата стая. И така оставаше Джордж Дилън, чиято версия явно беше фалшива и който също така явно бе убил адвоката, докато двамата са били заключени в стаята.

Бихте казали, че тогава всичко се изясни, нали? Бихте си казали, че ни е оставало само да арестуваме Джордж Дилън, да го обвиним в убийство — и с това работата ни е била свършена. Нали така?

Съвсем не.

Защото не можахме да намерим оръжието.

Спомнете си, Дилън е бил заключен в тази стая — освен през онези една или две минути, които са били необходими на Хърн да огледа трупа, да се измъкне от стаята и да заключи вратата — от времето, по което Чилингам е умрял, до мига, в който дойдохме ние. А Хърн и мис Тауър се заклеха и двамата, че през тези минута или две Дилън не е излизал от стаята. Вече бяхме претърсили Дилън и у него нямаше нищо. Претърсихме стаята — искам да кажа *претърсихме* я основно — и там нямаше оръжие.

Изпратихме полицаи върху покрива на съседната сграда и долу на поляната; те преровиха всеки квадратен сантиметър от тревата и покрива и не намериха нищо. В такъв случай Дилън не беше хвърлил оръжието през отворения прозорец, а по гладката фасада на небостъргача нямаше никакво място, където би могло да се скрие оръжието.

И така, къде беше оръжието на престъплението? Какво беше направил Дилън с него? Ако не го откриехме, нямаше да имаме улики срещу него, които да се зачетат от съда; твърдението му, че не е убил Чилингам, въпреки косвената улика на заключената стая, беше стабилно като банков влог. Наша работа беше да докажем, че е виновен, а не негова да се оправдава, че е невинен. Разбирате ли проблема?

Преместихме го в една голяма стая, изпълнена с книги, която беше част от кантората на Чилингам — Хърн я нарече „архивата“ — сложихме го да седна на един стол и се заехме да го разпитваме подробно. Той беше едър здравеняк с русолява коса и напълно невинни очи; просто си седеше там, гледаше ни и отговаряше с учтив глас, като през цялото време твърдеше, че не е убил адвоката.

Десетина пъти го карахме да повтаря версията си за случилото се в стаята и всеки път той го обясняваше по същия начин — без никакви изменения. След като влезли, Чилингам заключил вратата, после седнали и разговаряли за някаква работа. Скоро Чилингам се оплакал, че в стаята е задушно, станал, отворил прозореца; Дилън каза, че

веднага след това видял адвоката да пада с куршума в тялото си. Твърдеше, че не е чул никакъв изстрел; Хърн сигурно греши, като разправя за приглушена експлозия.

— Добре, Дилън — рекох аз накрая, — я ни разкажете тогава защо сте дошли да се видите с Чилингам. Каква работа сте обсъждали?

— Той беше адвокат на баща ми — започна да обяснява Дилън — и изпълнител на завещанието му. Беше също така крадец. Открадна триста и петдесет хиляди долара от парите на баща ми.

Двамата с Шерард го зяпнахме. Джек каза:

— Ако това е вярно, то ви дава страхотен повод за убийство.

— Вярно е — потвърди безизразно Дилън. — Да, предполагам, че наистина е повод да го убия. Признавам, че мразех този човек, страстно го мразех.

— Признавате ли го?

— Защо не? Нямам какво да крия.

— Какво смятахте, че ще спечелите, като се видите с Чилингам? — попитах го аз. — Ако предположим, че не сте дошли, за да го убиете.

— Искан да му кажа, че зная какво е направил и че ще го разоблича като крадец.

— Казахте ли му го?

— Точно се канех, когато го застрелях.

— Хайде разправете с повече подробности за тази кражба от наследството на баща ви, както я наричате.

— Добре. — Дилън запали цигара. — Баща ми беше практичен бизнесмен, самосъздал се човек, който бе спечелил значително състояние в текстилната индустрия; за него всичко в живота се въртеше около парите. Но аз никога не съм мислил така; винаги си бях свободен по дух и пращах по дяволите ценните книжа. Неизбежно двамата с баща ми се скарахме преди около петнадесет години, когато бях на двадесет и три, и аз напуснах родния дом с мисълта да пообиколя широкия свят — и точно така направих. Пътувах от единия край на страната до другия, като се хващах на различна работа, после за известно време отидох в Южна Америка. Накрая страстта към пътешествия започна да се поуталожва и реших да се върна в този град и да се установя тук — може би дори да се сдобря с баща си.

Пристигнах преди няколко дни и научих, че е починал преди повече от две години.

— Не поддържахте ли връзка с баща си през петнадесетте години, докато сте пътували?

— Никаква. Казах ви, че се скарахме. Пък и по начало не бяхме близки.

— Какво ви накара да заподозрете Чилингам, че е откраднал пари от наследството на баща ви? — попита Шерард.

— Аз съм единственият жив член на рода Дилън; няма други роднини, нито дори някой далечен братовчед. Знаех, че баща ми няма да ми остави нито стотинка — особено след всички тези години — и не се тревожех особено; но ми беше любопитно на кого е завещал наследството.

— И какво открихте?

— Ами знаех, че баща ми имаше слабост към три благотворителни организации — обясни Дилън. — Преди да замина, той ми разправяше, че ако не се „оправя“ — както казваше, ще остави парите си до стотинка на тези три организации.

— Но не го е направил, така ли?

— Не точно. Според завещанието той е оставил по двеста хиляди долара на двете от тях. Противораковото дружество и Детската болница. Също според завещанието той оставил триста и петдесет хиляди долара на Дружеството за медицински изследвания.

— Добре де — рече Шерард, — какво общо има това с Чилингам?

— Много — отвърна му Дилън. — Баща ми починал от сърдечен удар — от години страдаше от сърце. Не беше сериозно, но той си знаеше, че един ден ще умре от това. И така станало. Поради сърдечното си заболяване третата му любима благотворителна организация — към която беше най-привързан — беше Фондът за сърдечни изследвания.

— Продължавайте — рекох аз, като се намръщих.

Дилън угаси цигарата и ми се усмихна нерадостно.

— Потърсих Дружеството за медицински изследвания и направих доста подробни проверки. То не съществува; въобще няма Дружество за медицински изследвания. И единственият човек, който е

можел да го „изобрети“, е, или по-скоро беше, адвокатът на баща ми и изпълнителят на завещанието му Адам Чилингам.

Двамата с Шерард премислихме и стигнахме до същото заключение.

— И така, макар никога да не сте се разбирали с баща си рекох аз — и да не ви трябват пари, решихте да разобличите Чилингам.

— Точно така. Баща ми работи здравата през целия си живот, за да спечели състоянието си, и е достойно за уважение, че е решил да го остави след смъртта си на благотворителни организации. Аз вярвам в добрите каузи, вярвам в работата, която се върши от Фонда за сърдечни изследвания, затова побеснях, когато разбрах, че са го измамили със значителна сума, която би могла да подпомогне някои ценни изследвания.

— Убийствен гняв? — попита тихо Шерард.

Дилън отново ни се усмихна нерадостно.

— Не съм убил Адам Чилингам — заяви той. — Но трябва да признаете, че си заслужаваше да го убият и че светът е по-добър без подобни нему хора.

Бих могъл да го призная пред себе си, ако обвиненията на Дилън бяха верни, но не го признах пред него. Аз съм полицай и работата ми е да спазвам закона; убийството си е убийство независимо от причините и не може да се разминава никому.

Двамата с Шерард продължихме известно време да обсипваме Дилън с въпроси, но въобще не успяхме да го объркаме. Оставих Джек да продължи разпита, а аз взех двама души и отново претърсих стаята на Чилингам. Никакво оръжие. Отидох на покрива на най-близката сграда и лично го претърсих. Никакво оръжие. Свалих моите хора долу на поляната и лично надзиравах още едно щателно претърсване. Никакво оръжие.

Върнах се в кантората на Чилингам и отново разговарях с Чарлс Хърн и мис Тауър, но те нямаха какво да прибавят към онова, което вече ми бяха казали; Хърн, „почти със сигурност“ твърдеше, че е чул приглушена експлозия вътре в стаята, но от правна гледна точка това беше почти същото като да не бе чул нищо.

Накрая отведохме Дилън в полицейското управление, защото много добре знаехме, че той е убил Адам Чилингам, обяснихме му какви права има, взехме отпечатъци от пръстите му и го задържахме по

подозрение. Поиска адвокат и ние му повикахме един обществен защитник, а после се заехме здравата да го разпитваме. Доникъде не стигнахме.

Никакъв резултат не дадоха и проверките на отпечатъците от пръстите му във ФБР и в щатската полиция; не беше търсен, никога не е бил арестуван, дори не са му взимали отпечатъци от пръстите преди. Освен ако скоро се откриеха някакви улики — по-специално липсващото оръжие на убийството — знаехме, че не ще можем да го задържим дълго.

На следващия ден получих докладите от лабораторията, следователя и балистичната експертиза за куршума, изваден от врата на Чилингам — наистина беше калибър 5,6 мм. Докладите от лабораторията и следователя се допълваха, за да изтъкнат нещо, което бях предположил — раната и изчисленият ъгъл на траекторията на куршума не изключваха напълно една малка възможност по Чилингам да са стреляли от покрива на най-близката сграда. Балистичната експертиза обаче ми разкри нещо, което не бях отгатнал — нещо, което ме изненада до известна степен.

По куршума нямаше следи от нарезки.

Когато го разправих на Шерард, той премига.

— Няма следи от нарезки? — рече той. — По дяволите, това означава, че куршумът въобще не е бил изстрелян от оръжие, поне не от фабрично произведено. Мислиш ли, че е било саморъчно направено, Уолт?

— Така изглежда — съгласих се аз. — Вероятно някаква саморъчна изработка. Всеки може да направи оръжие; трябва само парче тръба или нещо подобно, куршум, някаква дръжка и детонатор.

— Но в стаята на Чилингам или наоколо нямаше и самоделно оръжие. Ако имаше, щяхме да го намерим.

Прехапах замислено долната си устна.

— Всъщност такова оръжие може да се направи от десетина или повече малки части; тръбата може да е дори от мек алуминий, който да начупиш с ръце. Когато свършиш работа, можеш да го разглобиш на съставните му части. Дилън е имал достатъчно време да го направи, преди да отвори заключената врата.

— Вярно — каза Шерард. — А после? Ние все пак не намерихме нищо — никаква част — което да е било използвано в самоделно

оръжие.

Предложих да се върнем и отново да претърсим, така че пак отидохме в „Дос билдинг“. Отново обърнахме наопаки стаята на Чилингам — бяхме я запечатали, за да сме сигурни, че нищо няма да бъде пипнато — и пак претърсихме околността. Не намерихме дори желязна стърготина. После се върнахме в градския затвор и отново поговорихме с Джордж Дилън.

Когато му разправих нашата теория за самоделно оръжие, стори ми се, че забелязах да проблясва нещо в очите му, но реакцията беше мигновена и не бях сигурен. Обяснихме му, че е крайно невероятно самоделно оръжие с куршум калибър 5,6 мм да убие някого от сто метра, а той отвърна, че с нищо не може да ни помогне, че той не знае нищо за такова оръжие. Продължителният разпит не ни доведе доникъде.

На следващия ден бяхме принудени да го освободим, като го предупредихме да не напуска града.

Но двамата с Шерард продължихме да работим упорито по случая; беше от онези случаи, които непрекъснато занимават мислите ти, не ти дават да заспиш нощем, защото знаеш, че има някакъв отговор, а ти не можеш да го откриеш. Проверихме счетоводството на Чилингам и установихме, че е направил някои големи частни вложения преди една година, веднага след като завещанието на Дилън е било легализирано. И както твърдеше Джордж Дилън, въобще не съществуваше Дружество за медицински изследвания; беше фалшива организация, създадена от Чилингам специално с цел да открадне тристата и петдесет хиляди долара на стария Дилън. Но нямаше определени доказателства за това, нямаше да са достатъчни, за да се осъди Чилингам за кражба; доста внимателно се беше прикрил.

Като интелигентен човек Джордж Дилън несъмнено е разбрал, че публичното разобличение на Чилингам нямаше да доведе до нещо повече от неприятна гласност и малка вероятност да го лишат от адвокатски права — едва ли това представляваше достатъчно наказание в очите на Дилън. Поради това се бе решил на оправданото за него от морална гледна точка убийство. От гледна точка на закона обаче то въпреки всичко си беше убийство.

Но законът все още не знаеше какво е направил с оръжието и поради това, също както в случая с кражбата на Чилингам, законът

нямаше доказателство за вината.

Както вече казах обаче, ние се бяхме вкопчили в този случай и не възнамерявахме да го изпуснем. Затова отново посетихме Дилън, този път в хотела, където беше отседнал, и му зададохме няколко въпроса за биографията му. Нямаше нищо друго, с което да се заемем, и помислихме, че в миналото му може да има нещо, което да ни даде ключ, за да разгадаем загадката.

Той ни разправи доста охотно нещо за онова, което бе правил през петнадесетте години, откакто беше напуснал родния си дом, и то беше типично за скитник като него: работник по консервиране на омари в Мейн, селскостопански работник в Монтана, сондър на петрол в Тексас, работник по строежа на пътища в Южна Америка. Но имаше една празнота от около четири години, която той някак пропусна, без да каже нищо за този период. Заех се с него и му зададох няколко преки въпроса, но той не искаше да говори за това.

Нежеланието му събуди значително любопитство у мен и Шерард; и двамата изпитахме онова чувство на полицаия, което му подсказва, че се е натъкнал на нещо важно, че то е може би ключът към разгадаване на загадката. Накарахме фотографа на отдела незабелязано да направи няколко снимки на Дилън; после ги разпратихме заедно с молба за сведения относно местопребиваването му през четирите празни години на различни изпълнителни органи във Флорида — където бе признал, че е бил точно преди празнината, работил като моряк на една риболовна моторница, давана под наем в Ки Уест.

Времето минаваше, нищо не получавахме и поради обема на другата ни работа с нежелание бяхме принудени да изоставим случая Чилингам. Официално беше погребан в досието на неразрешените престъпления. После, три месеца по-късно, получихме телеграма от началника на полицията в един град недалеч от Форт Лодърдейл. В нея се казваше, че вероятно са идентифицирали Джордж Дилън по снимките и че изпращат с въздушна поща препоръчано нещо, което евентуално ще докаже с какво се е занимавал Дилън поне през част от определения период.

Двамата с Шерард едва ни съдържаше на място, докато чакахме специалната пратка, но когато тя най-сетне пристигна, се случи така, че само аз бях в управлението. Скъсах плика и в него имаше

многоцветен стар афиш със снимката на мъж, който несъмнено беше Джордж Дилън. Поне десетина пъти огледах снимката и прочетох какво пише на афиша.

Доста неща ми разясни наистина този афиш. Обясни ми точно какво е правил Дилън със самоделното оръжие, което е използвал, за да убие Адам Чилингам — отговор, който едновременно беше фантастичен и всъщност толкова прост, че човек дори не би могъл да се сети за него. И ми се изясни, че не можем абсолютно нищо да направим сега, че не ще успеем дори да го докоснем, че всъщност Джордж Дилън е извършил идеалното убийство.

Обмислях всичко това, когато Джек Шерард се върна в стаята на детективите.

— Защо си толкова мрачен, Уолт? — попита ме той.

— Специалната пратка от Флорида най-после се появи — отвърнах аз и видях как лицето му веднага се оживи от възбуда. После наблюдавах как оживлението замира, когато му разправих защо съм мрачен, и завърших с думите: — Сега просто не можем да го арестуваме, Джек. Няма доказателство, то вече не съществува; нищо не можем да докажем. И може би в известно отношение така е по-добре, тъй като Дилън някак си ми харесва и нямаше да ми е приятно да го осъдят заради убийството на мошеник като Чилингам. Все пак сега ще спим спокойно през нощта.

— По дяволите, Уолт, ще ми обясниш ли какви ги приказваш?

— Добре. Помниш ли, когато получихме балистичната експертиза и си говорехме колко лесно е било за Дилън да си направи самоделно оръжие? И как е могъл да го монтира от десетина малки части, така че след това отново да го разглоби?

— Разбира се, разбира се. Но все още не ме е грижа дали Дилън е употребил и сто части, след като не намерихме нито една от тях. Нито една. Така че, ако това е отговорът, какво ги е направил? Там нямаше дори тоалетна, в която би могъл да ги изсипе. Какво е направил, по дяволите, със самоделното си оръжие?

Въздъгнах и побутнах афиша — стар панаирски афиш — завъртях го, за да види снимката на Дилън и да прочете думите, отпечатани под нея: НАШЕТО МЕНЮ Е ПЪРЖОЛА, КАРТОФИ И ЩРУДЕЛ; ГАЙКИ, БОЛТОВЕ, ПАРЧЕТА ДЪРВО, ПАРЧЕТА МЕТАЛ СА ХРАНА ЗА НЕГО! ТРЯБВА ДА ГО ВИДИТЕ, ЗА ДА

ПОВЯРВАТЕ: ИЗУМИТЕЛНИЯТ МИСТЪР ДЖОРДЖ, ЧОВЕКЪТ С
ЖЕЛЕЗЕН СТОМАХ.

Главата на Шерард подскочи и той ме зяпна с отворена уста.

— Точно така — рекох уморено аз. — Изял го е.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.